

Onze **Vogels**

maandblad van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers

nummer 10
oktober 2012

■ Aankondiging VOGEL 2012 ■ 70 jaar lid

D

n

- 04** De gele kanarie (deel 4) **07** vogelkunde **08** Ontlastingsonderzoek
- 11** Column voorzitter **12** Aankondiging Bondsshow **14** Een liefhebber
- 16** Postuurkanaries in de juiste groep **20** Kennis en welzijn
- 22** Zeventig jaar lid **25** Column keurmeester **26** Duurzaam: de Edelzanger
- 28** Wie de vrouw liefheeft **30** Volière van de maand
- 31** Bondsmededelingen en Ledenwerfactie **33** NBvV info
- 34** Kalenderartikel

D

n

Foto voorpagina: Lutino muisparkieten van Omer Salaets (B) Foto: Piet Onderdelinden

NBvV
colofon

Uitgever: 'Onze Vogels' is het maandelijks tijdschrift van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers. Een organisatie van vogelliefhebbers met ca. 30.000 leden. De NBvV is opgericht in 1933. De totale oplage van Onze Vogels bedraagt 32.000 exemplaren. Het tijdschrift wordt toegezonden aan leden, verspreide leden en binnen- en buitenlandse abonnees. Men wordt lid van de NBvV door zich aan te sluiten bij een van de circa 540 plaatselijke verenigingen van de bond. Ook bestaat de mogelijkheid om verspreid lid te worden; iemand die principieel geen lid wenst te worden van een afdeling/vereniging kan verspreid lid worden van de NBvV. Een verspreid lidmaatschap kost € 35,- per jaar.

Abonnementsprijzen: Nederland € 25,-, België € 27,-, priority Europa € 60,-, Landen buiten Europa € 90,-. Verspreid lid buitenland: bovenvermelde bedragen met € 10,00 verhoogd. Het abonnementsjaar loopt van 1 januari tot en met 31 december.

Adres: NBvV, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom, tel. 0164-235007, e-mail: info@nbv.nl, website: www.nbv.nl
ABN/AMBO bank: 46.89.59.262, BIC: ABNANL2A, IBAN: NL55ABNA0468959262
ING bank: 11.48.324, BIC: INGBNL2A, IBAN: NL96INGB000148324
Voor België: 000-0156074-01 T.n.v. Ned. Bond van Vogelliefhebbers. De NBvV staat ingeschreven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Breda onder nummer 40280824.

Redactie: Albert Zamer (algemene kopij en interviews), Pieter van den Hooven (tropen), Jan de Bruine (eindredactie en zangkanaries), Henk van der Wal (postuurkanaries), Theo van Kollenburg (kleurkanaries), Ger Essenberg (vruchten-, insecten- en nectareters), Piet Onderdelinden (eindredactie en kromsnavels), John van der Jagt (Europese cultuurvogels), Tino Simons (eindredactie), Hans van der Stroom (redactiecoördinatie en jeugd), Klaas Snijder en Wil Groot (tekstcorrectie).

Redactieadres: Bondsbureau NBvV, t.a.v. redactie Onze Vogels, Postbus 74, 4600 AB Bergen op Zoom.
 Tel. 0164-235007 e-mail: hansvanderstroom@nbv.nl

Zakelijke advertenties: Tarieven voor zakelijke advertenties zijn te verkrijgen bij René van Loon, via het bondsbureau te Bergen op Zoom. Voor 'Vraag en aanbod advertenties' wordt verwezen naar de des betreffende tarieven en voorwaarden

eders in dit blad. De sluitingstermijn voor zakelijke advertenties is uiterlijk 6 weken voor verschijningsdatum.

Verantwoordelijkheid: De Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers is niet verantwoordelijk voor de gepubliceerde advertenties en kent geen verplichting tot het opnemen van advertenties. De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publicatie neemt de NBvV geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Overname van artikelen, illustraties, foto's of gedeelten daarvan is zonder schriftelijke toestemming niet toegestaan.

Vergeving: Asd Koeleman, X-Media Solutions, Doetinchem.

Druk: Senefelder Misset B.V., Doetinchem

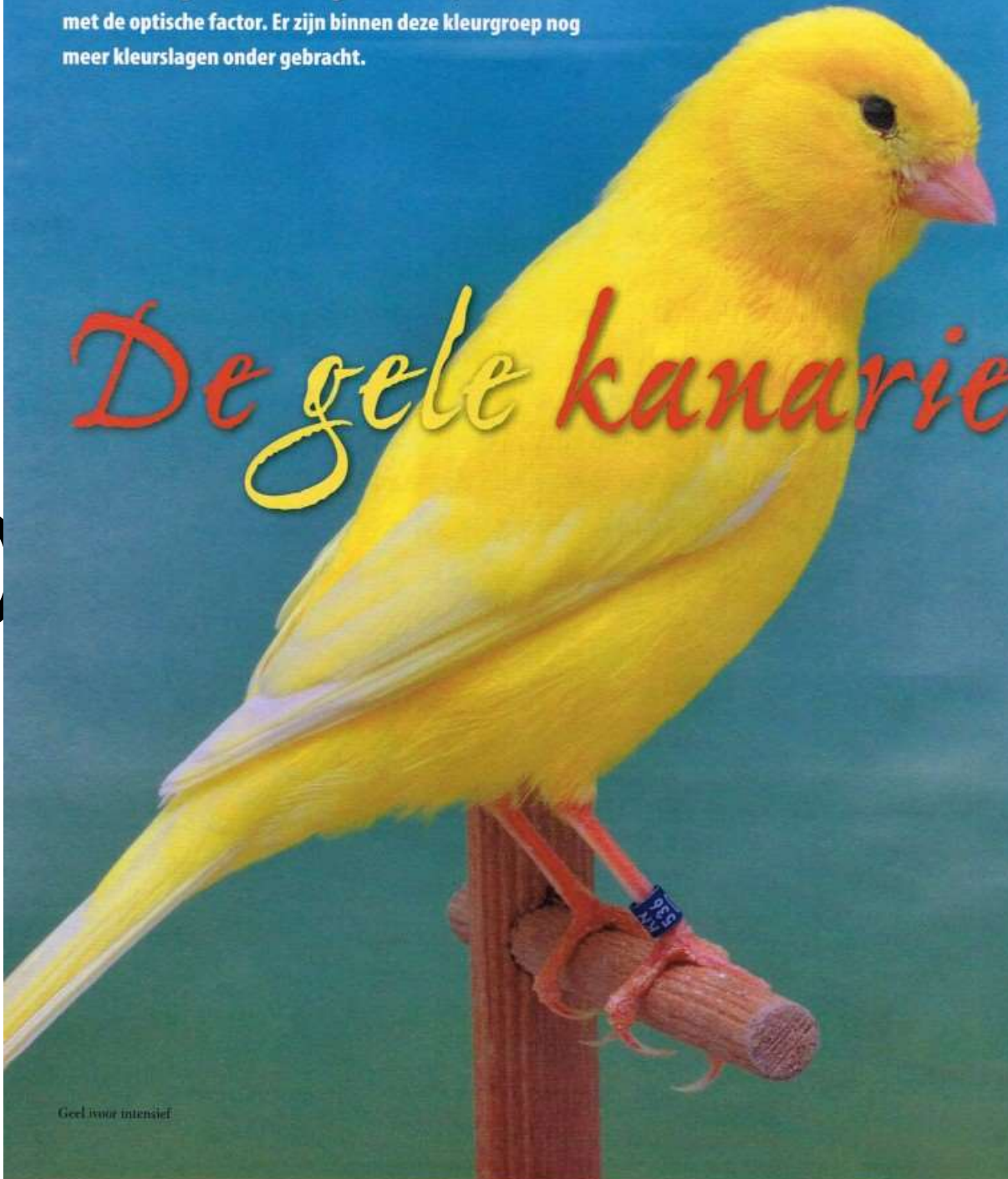
Het volgende nummer wordt ter post bezorgd in de tweede volle week van de volgende maand.

Betaling lidmaatschap: Afdelingsleden kunnen, indien gewenst, hun lidmaatschap beëindigen middels opzegging bij de vereniging waar zij lid zijn. Dit kan per kwartaal.

Verspreide leden kunnen hun jaarlijksmaatschap telkensmale per 31 december opzeggen via het Bondsbureau.

In voorgaande artikelen is aandacht geschonken aan de basiskleuren geelintensief en geelschimmel, in combinatie met de optische factor. Er zijn binnen deze kleurgroep nog meer kleurslagen onder gebracht.

De gele kanarie

Geelivoor intensief

Geel ivoor witte pennen

Geel ivoor witte pennen - detail

toch niet zo simpel als het lijkt - deel 4

Geelivoor

Deze kleurslag behoort al weer tot de klassieke kleuren en is ontstaan door een mutatie van de eigenschap die verantwoordelijk is voor de verdeling van de gele kleurstof in de baardjes en haakjes van de veer. Onder invloed van deze mutatie zien we een sterke vermindering van de kleurintensiteit ten opzicht van de oorspronkelijke kleur. Dit kan wel 50% zijn. De mutatie geven we aan als "ivoorfactor". Deze vererft geslachtsgebonden en gedraagt zich recessief. Praktisch houdt dit in dat de mankanarie de ivoorfactor dubbel bij zich moet dragen om in het uiterlijk deze verzwakte gele kleur te laten zien, terwijl de pop dit al bij enkel bezit in de bevedering zal tonen. Een pop is ivoor of zij is het niet!

Geelivoor komt voor als intensief of schimmel. Met de wijziging van de eisen voor geelschimmel is ook die voor geelivoor schimmel veranderd. Ook nu vragen we een sterk ontwikkeld geelbezit en moet deze in combinatie met de werking van de ivoorfactor een egale, korte schimmel verdeling laten zien.

De standaard eisen geven aan dat de slagpennen van de vleugels en de staart bij een geelschimmel en de geelivoor

schimmel wat lichter van kleur mogen zijn dan de vleugeldekveren en de rugbevedering. In de praktijk blijkt dat bij geelivoor, zowel schimmel als intensief, de vleugel- en staartpennen altijd wat lichter zijn dan die van een niet-ivoor. Wat we tegenwoordig zien is dat de gele kanarie kwekers meer en meer kleurstimulerende stoffen toevoegen aan de voeding van de vogels. Als dit op de juiste dosering plaats vindt zal dit niet nadelig zijn. Maar bij geelivoor is het wel in het nadeel van deze kleurslag. De zichtbare vermindering van de kleur geel bij geelivoor wordt teniet gedaan door de gele kleurstof waardoor er meer en meer vogels op de tentoonstellingen komen die genetisch wel geelivoor zijn, maar niet meer als zodanig herkenbaar door de intensiteit van de kleur.

Internationaal is afgesproken dat dergelijke vogels niet meer als geelivoor gekeurd worden. Ze worden gedeclasseerd, dat wil zeggen dat ze in de verkeerde klasse zitten en ondanks de behaalde waardering niet voor prijzen in aanmerking komen.

Lutino

Onder invloed van de "inofactor" ontstaat bij de gele kanarie het verschijnsel dat de nog aanwezige eumelanine

in de ogen nu ook verdwijnt. Wat overblijft is een rode kleuruiting van de ogen. Dit is de reden waarom gesproken wordt over "ino". Een lutino is dus een gele kanarie met rode ogen.

De standaard eisen voor lutino zijn dezelfde als voor de gele kanarie. De kleurslag komt voor als intensief of schimmel, maar ook in combinatie met ivoor en mozaïek.

Opmerkelijk is dat deze kleurslag niet in grote aantallen op tentoonstellingen aanwezig is.

Geelmozaïek

Tijdens het traject dat is afgelegd om te komen tot de rode kanarie is door selectie gefokt in de richting van wat men destijds de kleurslag "zalm" noemde. Pioniers in dit traject waren vooral Martin Weijling en Herman Bosman. Nu noemen we deze kleurslag roodschimmel. Bij het fokken van de kleur zalm, dus veelal schimmel x schimmel, ontstonden vogels die een concentratie van de rode kleur lieten zien ten opzichte van veervelden die onder invloed van de zware schimmelverdeling wit werden. De concentratie van de rode kleur ontstond in de kleine vleugel dekveren ter hoogte van de schouders, iets in de borstbevedering

Geel mozaïek type 1

Geel mozaïek type 2

en in de stuitbevedering en staart dekveren. Door verdergaande selectie is deze tekening genetisch vastgelegd. Men ging de kleur "blank mozaïek" noemen, terwijl de roodschimmel vogels de eerdere naam "zalm" kregen. Jaren later ging men de mozaïek kenmerken ook in de gele kanarie fokken.

Uit voorgaande blijkt dat de mozaïekkanarie komt uit de selectieve fokkerij met schimmelvogels. Een mozaïekkanaries is dus altijd een schimmelvogel en daarom wordt deze aanduiding in de naam verder weggelaten. Wel wordt onderscheid gemaakt tussen mannen en poppen omdat door hormonale geslachtskenmerken de mozaïektekening van de man verschilt van die van de pop. Zo kennen we geelmozaïek type 1 en type 2, waarbij type 1 de tekening van de pop is. Deze was er eerder dan type 2, de tekening van de man. De geelmozaïek kan naast de beide types, internationaal noemt men gewoon het geslacht van de vogel, ook gebracht worden in combinatie met ivoor en als lutino.

Geel met witte vleugel en staartpennen

Het is zeker meer dan 30 jaar geleden dat ik in de standaardisen voor kleurkanaries van de COM een afbeelding tegenkwam van een roodintensieve kanarie met witte vleugels en staart. Deze kleurslag werd alleen in Italië gefokt. In de meeste Europese landen ging de voorkeur uit naar volledig doorgekleurde rode kanaries. Anno 2012 staan de lipochroom vogels met witte vleugel- en staartpennen weer in de standaardisen van de COM naast de volledig doorgekleurde gele en rode kleurkanaries. Blijkbaar is de macht van de Italiaanse lobbyisten zo groot dat ook in Nederland de gele en rode kanaries met witte vleugel- en staartpennen in de standaardisen en op het vraagprogramma geplaatst zijn.

Merkwaardig is dat we geen enkele kanariefokker kunnen treffen die wel wil vertellen hoe we deze vogels moeten fokken. Als we de gele kanarie met witte slagpennen goed bekijken dan blijkt dat de gele kleur volledig aanwezig is in de vleugel- en staartdek-

veren. Ook de rugbevedering is volledig doorgekleurd. Het zijn alleen de slagpennen waar geen enkele carotenoïde kleur in voorkomt.

Dit legt een link naar het ontstaan van de mozaïeken, maar nu ontbreekt de specifieke mozaïektekening. Daarnaast is het opmerkelijk dat de vogels gevraagd worden als intensief of schimmel. Hoewel het contrast tussen de witte pennen en het aanwezige carotenoïde het duidelijkst aanwezig is bij de rood factorige vogels worden de gele met witte pennen al op de tentoonstellingen aangeboden.

Ik zou de fokkers van deze vogels willen uitnodigen in het maandblad *Onze Vogels* eens te beschrijven hoe zij deze kleurslag fokken.

Geel met gele snavel

Onder "normale" omstandigheden worden lipochroom vogels geboren met vleeskleurige snavel, poten en tenen. Al enige tijd is men in Brazilië bezig met het ontwikkelen van een nieuwe kleurslag welke men de naam *Urucum* heeft gegeven. Bij de geboorte zijn de hoorn delen van deze vogel diep geel. Het meest opvallend daarbij is de gele snavel. Opmerkelijk is ook dat bij de *Urucum* de kleur geel gelijkmatiger over het lichaam is verdeeld dan die bij een niet-*Urucum*. Ook het onderlichaam is egaler van kleur.

Als de vogels zo'n 40 dagen oud zijn en ze krijgen rode kleurstof toegediend dan ontstaat een vogel met een rode snavel. Het gehele lichaam krijgt een egale rode kleur die niet zo sterk is als die van een rood intensief. De kleur zou overeenkomen met de kleur van de zaden van een Braziliaanse vrucht, de *Urucum*. <

Erkenning

De erkenning als zelfstandige kleurslag is door Brazilië voor het eerst aangevraagd tijdens de Wereldtentoonstelling 2010 op het Zuidelijk halfrond. In 2011 werd de kleurslag gepresenteerd tijdens het COM congres voor de sectie D te Parijs.

Erkenning wordt gevraagd voor

- lipochroom geel intensief met gele bek
- lipochroom geel schimmel met gele bek
- lipochroom rood intensief met rode bek
- lipochroom rood schimmel met rode be

Vogelkunde deel 15

Probleemvogels

Het betreft hierbij geen nieuwe soort. Ook willen we het niet hebben over eventuele tegenvallers of ergerissen m.b.t. een slecht verlopen kweek- of tentoonstellingsseizoen. Nee, we willen nogmaals de aandacht vragen voor problemen bij onze natuurvogels.

In het voorgaande artikel hebben we dat gedaan voor de bedreigde Schiphol-ganzen. Dit geheel losstaand van de landelijke ganzenregulering. Deze keer nemen we de categorie 'akker- en weidevogels' in onze vogelkijker. Bij deze groep, ook bedreigde vogels zagezegd, komt het gevaar uit nog onbekende hoek, al kunnen we m.i. wellicht beter schrijven, uit meerdere hoeken tegelijk! Het eerdergenoemde ganzenprobleem wordt veroorzaakt door te veel vogels op die plaats. Akker- en weidevogels hebben daarentegen duidelijk een landelijk probleem, t.w. de sterk teruglopende aantallen. Inmiddels wordt het gezien als een meer internationaal of Europees probleem.

Akker- en weidevogels

Deze groep bestaat uit diverse soorten vogels. Voor ons zijn zeker als akkervogels, de geelgors, gele kwikstaart, kneu, Europese tortel, kwartel, patrijs en kuifleeuwerik wel bekend.

Tot de bekendste weidevogels behoren zeker, de Kievit, grutto, tureluur, scholekster, wulp en veldleeuwerik. De indeling 'akker- of weide-' geeft aan welke biotoop wordt gekozen door de vogels. Dat geldt dan voornamelijk voor de tijd, dat ze bij ons verblijven. Biotopen zijn altijd overeenkomstig de eisen, die een soort op een bepaald moment (seizoen) daaraan stelt. Wanneer we kunnen vaststellen, dat in een bepaald gebied, dat niet rigoreus van karakter is veranderd, stelselmatig de vogelstand terugloopt, is dat een signaal.

Een signaal dat vaak moeilijk is om het juist te interpreteren. Allereerst omdat het zoveel soorten betreft. En eigenlijk mag je hierbij niet nalaten te vermelden, dat het ook nog geldt voor veel meer soorten. Dat betreft dan de boerenzwaluw, huiszwaluw, grote lijster, nachtegaal enz. enz. die niet zoveel aandacht krijgen.

Daarnaast zijn er soorten die zich uitstekend weten te handhaven of zich opnieuw komen vestigen. Vanwege de volledigheid moet ook vermeld worden dat ook onze 'overwinteraars' als sijs, putter, goudvink, vink, keep en groenling o.a. in steeds kleinere aantallen aanwezig zijn. Dit althans naar eigen waarnemingen.

Mogelijke oorzaken

Dat wordt enigszins gissen, want een betrouwbaar en veel omvattend onderzoek is er m.i. nooit gedaan. In kort bestek toch een overzichtje!

Ruilverkaveling waarbij veel kleinschalige natuurwaarden verloren gaan. Gebruik van onkruidverdelgers en insectenbestrijdingsmiddelen.

Een jager verzekerde me nog, dat een groot deel van 'zijn hazen' eraan dood gingen. Die likken zich droog, als ze door bedauwde bespoten gewassen hebben gelopen. Ook is er uitspoeling van deze middelen, zodat ook het grondwater ermee wordt besmet.

Verder is er de grote verandering in de landbouw, waarbij het verdwijnen van veel vroegere graansoorten wordt gecompenseerd door mais, mais en mais. Op korte termijn bekeken zijn er ook negatieve invloeden van de natuur zelf.

Zoals een zeer slecht broedseizoen voor de eerdergenoemde akker- en weidevogels in 2011. De reden: een uitzonderlijk droog voorjaar. Klimaatverandering kan m.i. voor deze vogels niet veel betekenis hebben omdat hoogstens hun biotoopgrenzen wat zouden opschuiven. Invloeden van vogelvangst en jacht zijn steeds meer van zeer ondergeschikt belang.

Mogelijke oplossingen

Als vogelaars kunnen we de recente ingreep van onze Staatssecretaris Henk Bleker in het natuurbeheer niet alléén afdoen als rampzalig. Vele natuurorganisaties en vogelaar Nico de Haan zijn des duivels!

Maar we gaan waarschijnlijk naar kleinschaliger beheer toe, en dat zou voor 'onze vogels' weleens effectiever kunnen uitpakken dan grootschalige natuur, ecologische hoofdstructuur en meanderende beekjes!

Onderzoek van

Darminfecties in allerlei vormen, zijn zonder twijfel doodsoorzaak nummer één bij Europese cultuurvogels en voliërevogels in het algemeen. Om ons vogelbestand gezond te houden komen preventieve maatregelen altijd op de eerste plaats.

D Goed schoonhouden van kooien en voliëres. Altijd voldoende vers drinkwater, bij voorkeur aangezuurd om bacteriegroei te voorkomen. En een uitgebalanceerde voeding. Uiteraard mogen grit en scherpe maagkiesel niet ontbreken. Het grit is zelfs onontbeerlijk voor een goed spijsverteringsproces. Toch, ondanks de goede zorgen, kan het voorkomen dat een vogel ten gevolge van een darminfectie ziek wordt. Al voordat er echte uiterlijke kenmerken zijn, zoals het bolzitten en de vleugels laten hangen, kan vaak aan de mest gezien worden dat er een spijsverteringsprobleem is. Een afwijkende kleur of een slijmerige of waterige consistentie kunnen duiden op een infectie. Veel te snel wordt er aangenomen dat «het wel coccidiose zal zijn». Bij de mestonderzoek van zieke vogels door mij was deze infectie in de afgelopen jaren in de minderheid. Wanneer, zonder dat er een duidelijke diagnose is gesteld, de verkeerde medicatie wordt verstrekt, zal dit het ziekteproces alleen maar versterken en er wordt kostbare tijd verloren. Het onderzoek van de mest geeft over het algemeen snel een duidelijk antwoord wat de vogel mankeert. Uiteraard moet het monster op correcte wijze worden genomen. Een schepje mest van de bodem van de kooi met zand en voerresten is ongeschikt voor onderzoek. Om aan een correct monster te komen moet de vogel worden uitgevangen en geplaatst in een schone TT kooi zonder zand en voer, met op de bodem een stuk huishoud- of aluminium folie. Wanneer de vogel zich een aantal keren heeft ontlast,

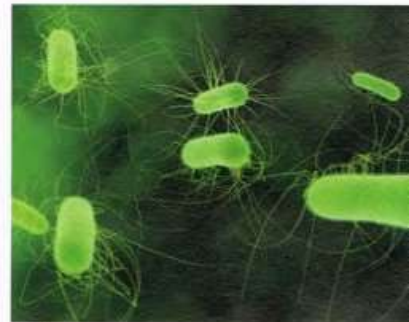
wordt de folie goed dichtgevouwen, zodat er geen verontreiniging van buitenaf bij kan komen. Als het monster niet meteen onderzocht of opgestuurd wordt, moet het in de koelkast worden bewaard. Dit kan maximaal 1 dag voor een betrouwbaar resultaat.

Tijdens het onderzoek worden de volgende factoren beoordeeld:

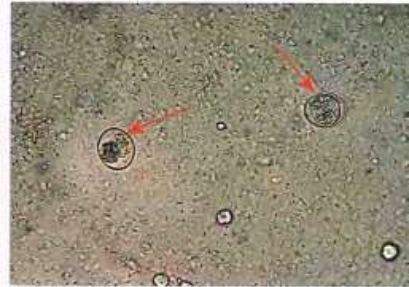
- Kleur en consistentie van de mest
- Aanwezigheid van onverteerde voedselresten
- Het microscopisch beeld

Onderzoek

De eerste twee kunt u zelf, voor het microscopisch onderzoek is apparatuur en kennis van microscoperen nodig. Op een klein stukje glas wordt een druppeltje steriel water gebracht en met een öse een stukje van de mest gesuspenseerd. Het monster wordt afgedekt met een dun glaasje en onder de microscoop geplaatst. Van onderaf wordt het glaasje met een lichtbundel bestraald. Via een aantal lenzen wordt het beeld sterk vergroot op het oculair (dat is de lens waar men doorheen kijkt) geprojecteerd. Systematisch wordt het hele preparaat afgezocht. Normaal wordt gekeken bij een vergroting van 400 x. Deze vergroting is voldoende om alle relevante organismen, met uitzondering van virussen te kunnen zien. In een enkel geval, bijvoorbeeld bij een infectie in lage aantallen met coccidiën is het nodig om het monster te concentreren. Het monster wordt in een verzadigde zoutoplossing gebracht. Na enige tijd

E-coli

Isospora aanwezig in de mest bij een vergroting van 400x

Megabacteriën bij een vergroting van 400 x

Wormel (400x)

ontlasting

zullen de coccidiën naar het oppervlak zweven en zich daar concentreren. De ongerechtigheden van het monster zakken naar de bodem.

Wat kan er met microscopisch onderzoek worden aangetoond:

- Coccidiën, veroorzakers van coccidiose en atoxoplasmose
- Wormeneieren (diverse soorten)
- Bacteriën (diverse soorten)
- Gisten (waaronder de megabacterie)
- Schimmels
- Trichomonas (gallinae). Deze laatste wordt niet in de darmen aangetroffen, maar kan worden gevonden in het slijm dat een vogel uit de bek schudt.

Hieronder volgen de belangrijkste darminfecties:

Coccidiose en atoxoplasmose

Coccidiose en atoxoplasmose zijn protozoaire ziekten. Coccidiose wordt veroorzaakt door de parasiet *Isoospora canaria*. De veroorzaker van atoxoplasmose is de sterk verwante parasiet *Isoospora serini*. De infectiecyclus van beide parasieten is vrijwel identiek. Op een belangrijk onderdeel verschillen ze echter van elkaar. In tegenstelling tot *Isoospora canaria*, is *Isoospora serini* in staat door de darmwand heen te dringen en via de bloedbaan zich te nestelen in vitale organen. Lever, luchtzakken en hersenen kunnen hierdoor worden aangetast. Dit leidt veelal tot een snelle dood van de vogel. Een infectie met *Isoospora canaria* is meestal even dodelijk voor jonge vogels, maar verloopt in de regel milder voor volwassen exemplaren. Voor vogelhouders kan een uitbraak van coccidiose of atoxoplasmose een ware ramp betekenen. Bij de kweek is alles er dan ook op gericht om deze parasieten buiten de deur te houden of in ieder geval de infectiedruk binnen proporties te houden. Omdat in de cyclus van beide

parasieten, oöcysten in de mest buiten het vogellichaam een rijpingsproces door maken is hier voor de kweker een kans om de infectie te beperken. Voor het rijpen (sporuleren) is warmte en vocht nodig. Door de volières en kooien zo droog mogelijk te houden en geen mest te laten ophopen kunnen de oöcysten niet rijpen en wordt voorkomen dat andere vogels besmet raken. Coccidiose kan worden behandeld met Baycox of EsB3. Het eerste middel heeft de voorkeur. Atoxoplasmose is in de regel niet te genezen en het overgrote deel van de zieke vogels zullen in korte tijd hieraan overlijden. Het is beter resoluut op te treden en de vogel niet nodeloos te laten lijden.

Megabacteriën

De Megabacterie is een opportunistische ziekteverwekker. Opportunistisch betekent dat gezonde vogels de infectie bij zich kunnen dragen, zonder dat dit leidt tot een ziektebeeld. Pas wanneer de vogel een verzwakt afweersysteem heeft, kan er een snelle vermenigvuldiging plaatsvinden en kan de vogel uiterlijke kenmerken van ziekte gaan vertonen.

De naam megabacterie is eigenlijk onjuist. Het organisme dat problemen bij onze vogels kan veroorzaken, heet voluit *Macrorhabdus ornithogaster* en is geen bacterie, maar een fungus. Tot de familie van de fungi behoren de schimmels, gisten en zwammen. Toen *M. ornithogaster* werd geïsoleerd uit zieke en overleden vogels was er nog geen manier voor handen om het organisme in het laboratorium op te kweken. Onder de microscoop namen langwerpige cellen waar, die qua vorm sterk aan staafvormige bacteriën deden denken, behalve dat deze cellen vele malen groter waren dan een bacteriecel (ongeveer 20–80 micrometer lang). De term "megabacterie" lag dan ook voor de hand.

M. ornithogaster veroorzaakt ontstekingen in de klier- en de spiermaag. Hierdoor valt de functie van het voedsel verteren uit en hoopt het voedsel zich op. Dit is ook de reden dat de vogel wil blijven eten. Ondanks dat er veel voer wordt opgenomen, wordt dit niet verder verteerd. Met een volle krop en maag sterft een vogel in feite de honger dood.

De uiterlijke kenmerken van een vogel die een *M. ornithogaster* infectie heeft zijn de volgende:

- De vogel zit een groot deel van de dag bij de voerbak. Hij eet en lijkt onverzadigbaar, toch vermagert de vogel zienderogen.
- De vogel oogt ongezond en zit met afhappende vleugels. De meeste vogels zullen pas "bol" gaan zitten als de ziekte al in een zo ver gevorderd stadium is dat genezing bijna onmogelijk is.
- De mest is waterig/slijmerig dun met een groene kern. Vaak kunnen hierin onverteerde zaden worden waargenomen.

Antibiotica zoals Baytril hebben geen enkele werking ten opzichte van gisten. Onderzoek in de pluimveesector heeft aangetoond dat behandeling met amphotericine B wel het gewenste resultaat oplevert. Amphotericine B wordt ook in de humane geneeskunde gebruikt voor behandeling van gistinfecties bij ingewanden of genitaliën onder de handelsnaam Fungizone.

Zweetziekte of colibacillose

De zweetziekte is duidelijk in opmars. Het infectieuze organisme dat de ziekte veroorzaakt is *Escherichia coli* en de infectie vindt plaats in de darmen van de vogel. Hierdoor ontstaat een heftige diarree, waardoor de ontlasting niet meer omgeven is door een vliesje en door de pop niet meer uit het nest verwijderd kan worden. Hierdoor ontstaat >

› een nat nest waar een veelal groen gekleurde ontlasting te zien is. Ook de naam colibacillose roept vraagtekens op. Bacilli zijn micro-organismen, die in staat zijn sporen te vormen. *Escherichia coli* kan dit niet en komt uitsluitend als vegetatief organisme voor. Beide namen zijn echter geheel ingeburgerd en veel doet het er eigenlijk niet toe. In de pluimveector worden de organismen, die ziekten veroorzaken, APEC genoemd (Aviaire Pathogene *E. Coli*). Naast de in dit artikel behandelde colibacillose, kan *E. coli* een grote verscheidenheid aan andersoortige infecties veroorzaken, zoals bloedvergiftiging, eileiderontsteking en dooierrest ontsteking. In het laatste geval sterft het embryo in het ei of heel kort nadat het jong is uitgekomen.

E. coli

Escherichia coli komt van nature in het darmstelsel van zoogdieren voor en speelt een belangrijke rol bij de spijsvertering. Ook pathogene varianten kunnen uit ogenschijnlijk gezonde dieren worden geïsoleerd. Er zijn wel 12.000 verschillende *E. coli* typen, die alleen met geavanceerde antigeen technieken van elkaar kunnen worden onderscheiden. Indien één vogel in het nest besmet is en er diarree optreedt, zullen heel snel de andere jongen geïnfecteerd raken. Binnen een dag of hooguit twee dagen zullen alle jongen overlijden ten gevolge van uitdroging en het niet meer kunnen verteren van de voeding. Vaak is aan het nest een vieze lucht waarneembaar, die wordt veroorzaakt door de afbraakproducten in de mest. Net als bij vele andere infecties moeten er meerdere factoren in het spel zijn die *E. coli* daadwerkelijk tot een ziekteverwekker maken.

SEC

Het is verstandig als u met een vogel een dierenarts bezoekt, altijd vooraf een monster op te vangen. De SEC voert ook mestonderzoek uit en is voor leden van de SEC kosteloos. Inlichtingen: john.vd.jagt@planet.nl (010 4950838)

Hygiëne speelt daarbij een zeer belangrijke rol. De infectiedruk voor het nestjong dient zo laag mogelijk gehouden te worden. Overbevolking moet worden vermeden. Een volièrebodem waar de uitwerpselen zich hebben opgehoopt en vervuild drinkwater zijn bronnen van infectie. Via de ouders wordt de besmetting overgedragen op het nest of direct op het nestjong via de voeding. Vocht is ook een belangrijke factor, die bepaalt of de ziekte zich kan manifesteren. Misschien dat dit de oorzaak is dat het uitbreken van colibacillose infecties bij kwekers het ene jaar meer voorkomt dan andere jaren. Ook de weerstand van de vogel is bepalend of de ziekte zich ontwikkelt. Een niet goed gebalanceerde (ei) voeding kan het jong extra gevoelig maken. Indien een nest is geïnfecteerd moeten de jongen worden overgelegd in een schoon nest (bv een schoon identiek mandje). Dit moet liefst dagelijks worden gecontroleerd en desgewenst opnieuw worden vervangen.

Snel ingrijpen is belangrijk. Wanneer de eerste symptomen zich voordoen is het meestal al te laat. De ziekte laat zich in een vroeg stadium goed genezen met een geschikt antibioticum. Vroeger werd vaak tetracycline voorgeschreven, maar dit middel heeft de bijwerking dat het kropverzuring

in de hand kan werken. Tegenwoordig wordt meestal colistine (polymyxine E) of TMPs (trimethoprim sulfadiazine gebruikt). Indien zich een uitbraak in uw gemengde volière voordoet, is het te overwegen de behandeling voor het hele vogelbestand te starten, ook indien een nest nog gezond oogt.

Wormen

Het is niet zo dat wormen alleen bij insecteneters en kromsnavels voorkomen. Ook (Europese) zaadeters kunnen een worminfectie krijgen. Wormen kunnen tot een ernstige conditieverslechtering leiden en niet zelden overlijdt de vogel. Soms raakt de dunne darm geheel verstopt. Dit veroorzaakt dan een opgezwollen buik, gebrek aan eetlust en braken. Daar deze wormen tevens irritatie van de darmen veroorzaken, wordt de opname van vitamines belemmerd en kunnen verlamingsverschijnselen optreden. Wormeieren zijn door hun grootte vrij gemakkelijk onder de microscoop waar te nemen. Ook kan aan de vorm een specifieke soort worden afgeleid. Soms zijn delen van wormen in de ontlasting waarneembaar. De lintworm ziet er uit als kleine bamisliertjes. Spoolwormen als stukjes elastiek. Haarwormen zijn te klein om met het blote oog te kunnen zien.

Een liefhebber

Op een vrijdagmorgen in mei had ik rond 11.30 uur afspraak met Maikel Verhoeven in Goirle, een plaats even ten zuidwesten van Tilburg. Vanuit Goirle lonkt de baan naar Turnhout voor iedere vogelhouder, zeker voor degenen die verzot zijn op Europese Cultuurvogels zoals Maikel.

Jeugd

Maikel is in kringen van vogelliefhebbers een jonge gast en is met zijn geboortedatum van 17 april 1992 nog maar net de status van jeugd lid ontgroeid. Maikel heeft vanaf zijn achtste jaar vogels. Daarvoor (en nu nog steeds) was hij al actief in het duivenhok van "ons pa". Ook op het gebied van de duiven weet hij het één en ander. In het begin kweekte hij met kanaries in allerlei kamervolières. Langzamerhand is de interesse verschoven naar Europese Cultuurvogels. Vooral putters in allerlei kleurtjes trokken de aandacht, maar tegenwoordig toch steeds meer de kleine barsmsijs. Maikel is lid van De Distelvink in Goirle en vervult daar geen functies. In eerste instantie was dat met school moeilijk te combineren en door de cursus voor beveiliging komt het er tegenwoordig ook niet van. Wel is de cursus bijna klaar met nog maar een examen te gaan. Daarna kunnen we Maikel overal in het land tegen komen waar maar iets te beveiligen is. Met zijn ruim 1,90 meter en kennis van diverse verdedigingstechnieken, geen vogelliefhebber om ruzie mee te maken.

In de prijzen

Soms komen er wel nieuwe leden op de vereniging, een enkele keer ook zelfs jongere maar die haken dan weer snel af. Waar dat aan ligt kan ook Maikel niet vertellen. Misschien vergt vogels houden wel iets meer dan "een beetje vrije tijd". Zoals gezegd ligt de interesse van Maikel op dit moment

vooral bij de kleine barsmsijs. De van nature wat bruinige vogel leent zich als tentoonstellingsvogel het best in de wildkleur of in het bruin. De grondkleur van de wildkleur moet al wel donkerbruin zijn, wil je op niveau met deze vogels op de shows kunnen meespelen. In 2011 kweekte Maikel

32 barsmsijen. Op de COM-wedstrijd van de BEC behaalde hij goud met een wildkleur barsmsijs van 94 punten en goud met een stam bruine poppen. Bij de SEC in Rosmalen werden er vier vogels gespeeld met drie prijzen als resultaat. Barsmsijs wildkleur goud met 93 punten, zilver met 91 punten. Goud

met barmsijs bruin met 92 punten. Er werd ook nog een sijs gespeeld maar die bleek tussen het grote geweld op de show van de SEC niet met de top mee te kunnen spelen.

Toppers

Maikel heeft daar wel alle toppers in die klasse goed bekeken en weet nu waar hij op moet letten. Zijn kweek met Europese sijsjes is er nu op gericht om bruine poppen te kweken, poppen met zo weinig mogelijk geel. Buiten de BEC en de SEC werd er nog gespeeld op de afdelingsshow en de regionale in Alphen. Kanaries worden er ook nog wat gekweekt, vooral de agaatroodmozaïek heeft zijn aandacht. Een kleur die behoorlijk vaak op de grotere shows te zien is maar niet een hele gemakkelijke kweekvogel blijkt. Ook dit jaar is de kanariekweek er weer een van vallen en opstaan maar Maikel is vast van plan om steeds weer op te staan. De juiste mentaliteit dus voor de echte vogelliefhebber! <

D

n

Jonge barmsijs

Nest barmsijsen - bruin

Per 2010 hebben we een nieuw vraagprogramma gekregen. Met name bij de postuurkanaries is dit programma enorm uitgebreid.

Vroegen we voorheen in een groep een bepaald ras, nu moeten we een uitgebreide onderverdeling maken, waarbij we bepaalde begrippen moeten kennen, om de vogels in de juiste groep onder te brengen. Omdat dit tot op heden op zijn zachts gezegd 'niet geheel vlekkeloos' verloopt, ben ik direkt na de Bondsshowkeuring op 9 januari achter mijn schrijffaraat gaan zitten om e.e.a. eens naar voren te brengen.

Postuurkanaries

in de juiste groep

Bij talloze onderlinge tentoonstellingen zijn zeer veel vogels met een niet correcte benaming 'gewoon' gekeurd. Naar me lijkt ook terecht. De keurmeester geeft dan de juiste benaming aan de vogel en de inzender kan hiermee verder naar een streek-, regio- en/of districtshow.

Al langere tijd blijven er vragen van postuurkenners komen middels telefoon, mail en tijdens lezingen, tafelkeuringen, enz. Het onderwerp betreft veelal de kleurbenaming van de reeds vele jaren door hen gekweekte rassen, zoals de raza espanol, de border, de fife fancy en de gloster. De liefhebbers worden geconfronteerd met kreten als lipochroom, melanine en bont, alsmede met intensief en schimmel. In het artikel 'over kanaries gesproken' in *Onze Vogels* van januari 2009 (bladzijde 17) heb ik getracht boven genoemde kreten in de postuurwereld, mede door middel van een aantal voorbeelden, meer bekendheid te geven.

Nog steeds fout

Helaas, bij veel postuurkenners gaat het nog steeds fout. Op zowel de districtshow alsook op de bondsshow worden prijzen per groep, zoals die zijn

aangegeven in het vraagprogramma, toegekend. De hoogst scorende vogel krijgt goud, de twee volgende toppers krijgen onder bepaalde voorwaarden zilver en brons.

Verkeerde groep

Er kan bij het inschrijven van de vogel door de inzender van alles mis gaan. Dat kan natuurlijk altijd, maar het gaat veel te vaak niet goed. Bijvoorbeeld een schimmelvogel wordt als intensief ingeschreven, of een lipochroom vogel wordt als melanine of als bont aangemeld, en dan begint de ellende. Immers je staat bij voorbaat al buitenspel, of moet ik zeggen naast het podium, voor wat betreft de prijzen. Heb bijv. tijdens de bondsshow in dit geval vooral met name fife fancys op de keurtafel gekregen, die niet in de juiste groep ingeschreven stonden.

Is een vogel niet in de juiste groep ingezonden dan wordt deze op zijn waarde beoordeeld ofwel gewoon gekeurd en wordt er een keurbriefje opgemaakt. Echter voor de prijzen in die of een andere groep komt hij of zij niet in aanmerking. Soms fraaie exemplaren moeten dan voor de prijzentoekenning uitgesloten

worden. Een domper voor de inzender en zeer vervelend voor de betreffende keurmeester.

Wellicht ten overvloede: deze regeling geldt voor alle keurmeesters van onze bond. Zij dienen zich strikt te houden aan de richtlijnen die hiervoor zijn opgesteld, zoals onderstaand zijn weergegeven:

Alle verkeerd ingeschreven vogels worden normaal gekeurd volgens de standaarden die bij de betreffende kleurslag respectievelijk ras hoort. De keurmeester geeft op de keurlijst aan welke kleur respectievelijk welk ras het wel is.

De vogels worden van de juiste punten voorzien echter de vogels komen niet voor een prijs in aanmerking.

Bonte vogels

Als we als inzender denken op de goede weg te zijn met het inzenden in de juiste groep, dan komt er nog een 'detail' om de hoek kijken. Bij vele rassen worden bonte vogels gevraagd. Om het moeilijk te maken hebben we voor de bonte postuurkanaries een paar regeltjes toegevoegd met betrekking tot de uitleg van wat wel en wat geen bont uiterlijk is. Gemakshalve noemen we dat de 10%-regeling.

Duitse kuif

Een bonte
 Japan
 Hosonaka

Ook van deze regel nog even twee voorbeelden: Een bonte postuurkanarie kan een lipochroomkleurige vogel zijn met meer dan 10% bontvorming, dus bijv. een gele met een hele zwarte vleugel is bont; een gele met een donker petje valt nog onder de groep lipochroom.

Een bruine met een geheel witte staart en enkele witte vleugelpennen is bont. Echter een bruine met 2 witte staartpennen hoort in de groep melanine.

Oschon er op meerdere plaatsen, met name ook binnen de Keurmeestersvereniging Kleur/Postuurkanaries veel is gesproken over deze 10%-regeling, is er geen eenduidige omschrijving te geven. Is een vogel volgens de inzender 8% bont maar denkt de keurmeester dat er sprake is van 12% bont, dan is het probleem geboren!

Vraagprogramma 2010 -2014

In het huidige vraagprogramma vermeld in het Tentoonstellingskatern 2010 -2014 van de NBvV (herziene

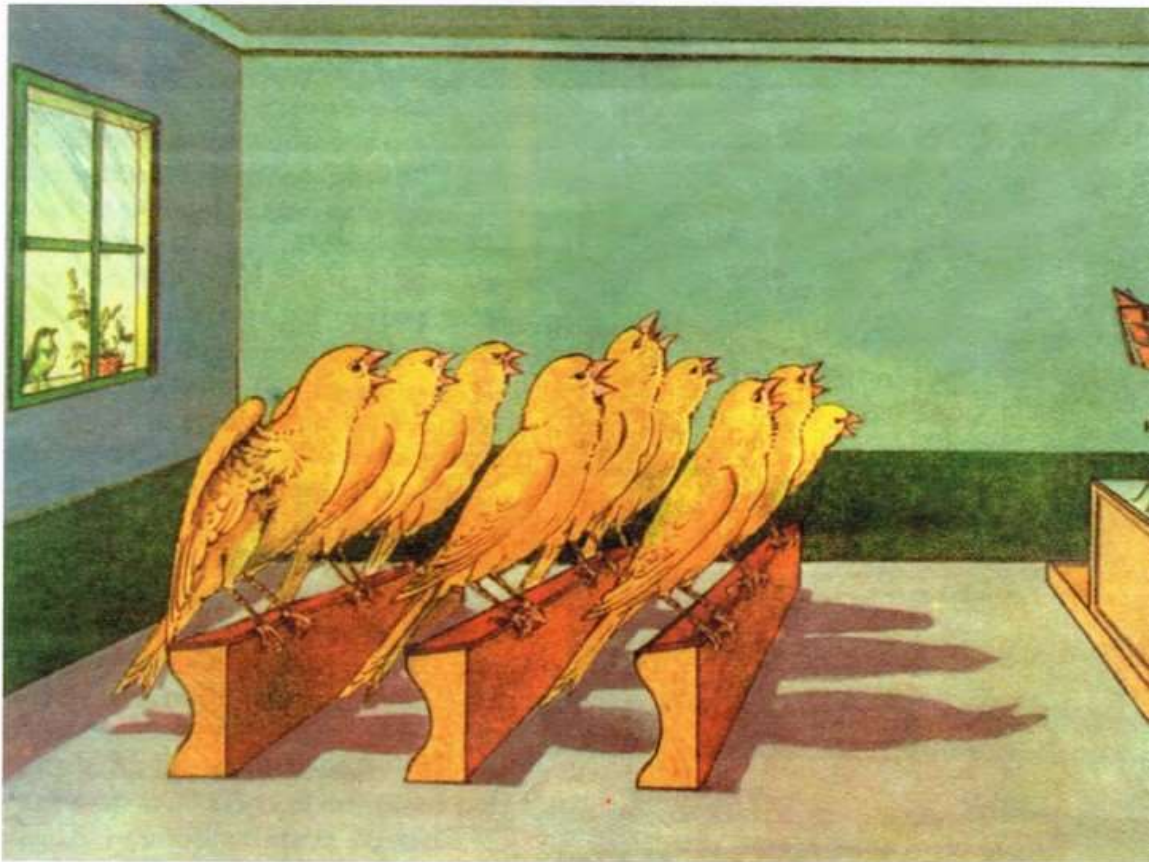
uitgave) geeft onze Bondsvoorzitter Henk van Hout aan, dat we tot en met 2015 met bovenstaande materie moeten blijven worstelen! Gelukkig spreekt onze voorzitter ook van 'voortschrijdend inzicht', wat ik vrij zou willen vertalen als aanpassen aan de wensen van de mensen. Dit om allerlei vervelende zaken te voorkomen. Dus weer vele terzake kundige personen zich in de materie laten verdiepen? Nee, mijn geheel vrijblijvend en gratis advies: in *Onze Vogels* één hele bladzijde zeer kort wijden aan dit probleem met de tekst:

- M.i.v. 2012 voor alle Postuurrassen:
 BONT = BONT

Ook succesvol:

- M.i.v. 2012 een fife fancy is een fife fancy . (punt) een border is een border. (punt), etc.

Alleen maar voordelen, toch ..... duidelijkheid voor alle postuur liefhebbers ..... verder geen wijzigingen in het vraagprogramma ..... en..... discussie gesloten!! <

We noemen dit impulsaankopen. Onwetend van huisvesting- en verzorgingsnormen schaft men vogels aan omdat ze zo mooi zijn. In diverse publicaties van organisaties buiten onze hobby wordt steeds maar opnieuw aangegeven dat het gebrek aan kennis de grootste veroorzaker is van een slechte gezondheid en welzijn bij dieren. Daarbij wordt dan wel opgemerkt dat de kennis van de georganiseerde dierenliefhebber duidelijk beter is dan die van een ongeorganiseerde dierenliefhebber.

Beleid NBvV

Het beleid van de NBvV ten aanzien van de gezondheid en het welzijn van vogels is er mede op gericht dat haar leden de richtlijnen met betrekking tot dierenwelzijn naleven. Dit vraagt van de leden voldoende kennis van de vogelsoort(en) welke hij/zij gaat houden. De bond stelt zich ten doel deze kennis te verhogen door middel

van het aanbieden van een cursustraject. Het realiseren hiervan is opgedragen aan de commissie Dierenwelzijn van de NBvV.

De opbouw van de cursus Vogelverzorging

De commissie heeft zich in de afgelopen maanden vooral georiënteerd op de mogelijke aanwezigheid van studiemateriaal. Contacten met relevante opleidingsinstituten, maar ook een uitgebreid internetconsultatie heeft geen bruikbare oplossing gebracht. Wel zullen het zelf moeten doen, al zijn velen bereid op commerciële basis ons les te gaan geven.

Het eindresultaat van onze oriëntatie heeft ons doen besluiten het opleidingstraject maar in eigen beheer te realiseren en uit te voeren. Gedacht wordt aan een cursus bestaande uit drie trajecten:

- een basiscursus gebaseerd op

een nog te schrijven "Handboek Vogelverzorging".

- een specifieke kennisoverdracht gekoppeld aan één vogelsoort.
- een schriftelijke toets welke centraal wordt beoordeeld en bij voldoende resultaat recht geeft op een door de NBvV uit te geven certificaat.

Het uitgangspunt hierbij is dat de cursus gegeven wordt tijdens de bijeenkomsten van de afdelingen van de bond, waarbij de commissie uitgaat van de veronderstelling dat in iedere afdeling wel een ervaren vogelliefhebber de basiskennis kan overbrengen als het lesmateriaal zodanig wordt opgebouwd dat eigenlijk door zelfstudie het gevraagde basis kennisniveau kan worden bereikt.

De realisatie van het opleidingstraject We kunnen niet eerder dit opleidingstraject starten voordat het cursusmate-

Kennis Welzijn

Heeft u dat in uw eigen omgeving wel eens meegemaakt? Een zebra-vinken fokker ziet in de verkoopklasse van een tentoonstelling een paar mooie parkieten. Hij denkt: die kunnen er nog wel bij. Na enige tijd heeft hij geen zebra-vinken en geen parkieten meer en z'n volière is half opgevreten.

riaal gerealiseerd is. Gelet op het geringe aantal commissieleden vragen we in eerste instantie via dit artikel in *Onze Vogels* de hulp in van leden van de NBvV om ons te helpen met het schrijven van het "Handboek Vogelverzorging". In dit handboek willen we diverse onderwerpen onderbrengen die gebaseerd zijn

op niet alleen de praktijkervaring met het houden van vogels, maar die ook ornithologisch en biologisch juist zijn. We zullen info zoeken bij en medewerking vragen van dierenartsen en wetenschappelijke instituten. Daarnaast zoeken we ook de medewerking van fabrikanten en leveranciers van vogelvoerders en vogelbenodigdheden. Hun

producten zijn van rechtstreeks belang bij de diverse huisvestings- en verzorgingsaspecten van de vogels. Eigenlijk zoeken we een groep vogelliefhebbers die gezamenlijk de redactie van dit handboek gaan vormen. Mocht u willen delen in ons enthousiasme en ons willen en kunnen helpen bij dit toch wel omvangrijk project, dan kunt u contact opnemen met de commissie via het bondsbureau van de NBvV door te mailen naar info@nbv.nl

Ten slotte

Het opleidingstraject is erg ambitieus. Welk opleidingsinstituut had ooit gelijktijdig 28.000 cursisten op 513 plaatsen in Nederland? Toch gaan we met uw hulp deze uitdaging aan. De achterliggende gedachte is de gezondheid en welzijn van onze vogels. Als we met z'n allen daar iets meer inzicht in krijgen, zullen we vast ook meer vreugde beleven aan onze hobby. Maar.... geeft ons even de tijd. Wij zullen u op de hoogte houden van de vorderingen in dit traject.

Specifieke kennisoverdracht

Voor het tweede deel van de cursus, de specifieke kennisoverdracht gekoppeld aan één vogelsoort, krijgen we de medewerking van de speciaalclubs van de NBvV. Zij zullen ons ondersteunen met het schrijven van de specifieke huisvestings- en verzorgingsnormen van de vogels waarvoor zij hun speciaalclub hebben opgericht. <

Volière van de maand

Omdat Vogelvereniging Kle-Za-Tro dit jaar 50 jaar bestaat heeft zij besloten om iets terug te doen voor de gemeenschap die het mogelijk heeft gemaakt de club draaiende te houden. In het verre verleden moest de club zich financieel bedruipen met gelden die verkregen werden uit het stallen van auto's tijdens de bekende Motorcross der Azen in Sint Anthonis. Na het verdwijnen van deze cross moesten de nodige gelden opgehaald worden bij de plaatselijke middenstand. Omdat dit tot heden erg goed verliep ontstond het idee om wat terug te doen voor deze jarenlange ondersteuning. Wat is er mooier dan je eigen hobby presenteren op een mooie locatie in het dorp waarin je woont? Deze locatie was snel gevonden bij het verzorgingshuis in Sint Anthonis. Met de directie van het verzorgingshuis waren we het meteen

eens en kon het graafwerk met de daarna nodige werkzaamheden beginnen. Uit diverse fondsen en kringen werd het nodige geld bijeen vergaard. Ook de directie van het verzorgingshuis was zo blij met dit initiatief dat ook zij een flink deel van de kosten voor haar rekening nam. Het dekte de lading niet geheel zodat ook de clubkas moest worden aangesproken. Zo is het mogelijk geweest om een volière te bouwen die onderhoudsvriendelijk is, gemaakt van duurzame materialen, vorstvrij en

een oppervlakte heeft van 30 vierkante meter voorzien van stroom en water. Daarom heen werd een goed begaanbaar pad aangelegd (Kle-Za-Tro pètte) met de nodige bankjes, zodat iedereen voldoende plaats heeft om te kunnen genieten van deze aanwinst voor het hele dorp. Tevens werd de omgeving van de volière voorzien van nieuwe bomen en struiken. Tijdens de feestelijke overdracht van de volière op 12 mei jl. werd de NBvV vertegenwoordigd door ons erelid Jan Heesakkers, waarvoor onze hartelijke dank. <

*Vogelvereniging Kle-Za-Tro
Sint Anthonis*

Oktober

Gouldamadine
Erythrura
gouldiae

De Gouldamadine is door zijn kleurshakeringen een van de kleurrijkste en meest fascinerende Australische prachtvinken. Het is dan ook door die veelkleurigheid dat er bij de Gouldamadine al veel kleurmutaties en mutatiecombinaties zijn ontstaan. Op de foto zien we drie mannetjes oranjekop Gouldamadine, of beter gezegd de lichtgroene-witborst, paarsborst en lilaborst.

Verspreiding en voorkomen

Gouldamadines komen van oorsprong voor in het noorden van Australië. In dit gebied heerst een tropisch klimaat met temperaturen rond de 40°C tot 45°C. De nachtelijke temperaturen in dit gebied zijn aanzienlijk kouder, namelijk onder de 15°C. In het leefgebied vinden veranderingen plaats omdat het gebied geschikt gemaakt wordt voor meer intensieve begrazing, waardoor bepaalde grassoorten waar de Gouldamadines van afhankelijk zijn, niet meer in het zaad schieten. In deze gebieden zijn de vogels steeds in de buurt van water te vinden, hun voorkeur gaat uit naar vochtige, met gras begroeide oevergebieden en savannen waar eucalyptusbomen groeien in de nabijheid van rivieren.

Omdat de Gouldamadine leeft in het tropische gedeelte van Australië, wordt zijn levenscyclus niet bepaald door vier verschillende seizoenen zoals bij ons, maar in grote mate door de regentijd en het droge seizoen. Ook in de avicultuur moeten we van deze wetenschap gebruik maken om de Gouldamadine optimaal voor te bereiden op het broedseizoen. In grote lijnen kan de levenscyclus van een Gouldamadine worden onderverdeeld in drie fases de broedperiode,

ruiperiode en rustperiode.

De broedperiode wordt gekenmerkt door een overschot aan rijpe en halfrijpe graszaden.

De ruiperiode wordt gekenmerkt door de hogere temperaturen, er is dan nog volop voedsel te vergaren, dit is slechts nog op de grond is te vinden en niet meer in de grashalmen. De rustperiode volgt op de ruiperiode en wordt gekenmerkt door de grote droogte en een afnemend voedseltekort.

De voortplanting

In de natuur broeden de Gouldamadines aan het einde van de regentijd. Dan is er volop graszaad voorhanden om de jongen groot te brengen. In deze periode komt de temperatuur niet beneden de 20°C. Als nestgelegenheid wordt meestal gebruik gemaakt van holten in bomen. Slechts zelden wordt een nest in een struik gebouwd. Omdat Gouldamadines koloniebroeders zijn, broeden er vaak meerdere paartjes in de nabijheid van elkaar en soms zelfs in dezelfde nestholte. Als nestmateriaal gebruiken zij dor gras en hun voorkeur gaat uit naar donkere stengels. Bij de nestbouw sleept het mannetje met grote voortvarendheid nestmateriaal aan en beiden bouwen dan hun bolvormige nestje. Er worden meestal 5-6 witte eitjes gelegd. Tijdens het broeden, wisselt het paar elkaar regelmatig af, maar het grootste deel van dit proces komt toch in rekening van het popje.

's Nachts zitten beiden op het nest en bezetten dan ook allebei een gedeelte van het legsel. Het kan in deze periode voorkomen, dat het popje van het nest wil om voedsel op te nemen. Wanneer

dan het mannetje dit niet gauw genoeg volgens het popje heeft begrepen, vliegt zij uit het nest en jaagt achter het mannetje aan tot hij in het nest verdwijnt. Als het popje naar zijn zin te lang wegblijft, jaagt hij haar weer terug naar het nest.

Na ca. 14 dagen komen de eerste eitjes uit. De jongen komen kaal ter wereld. In het wild worden de jongen vooral met dierlijk voedsel groot gebracht. In het begin van de broedtijd eten de oudervogels vrijwel alleen vliegende insecten, vooral termieten.

De balts

Bij de Gouldamadine is de balts een van de meest mooie momenten om naar te kijken. Het mannetje zet zijn kop- en borstveren op en richt zich in verticale stand. Dan maakt het mannetje met zijn kopje trillende op- en neergaande bewegingen die steeds sneller worden. Vervolgens wordt het hele lichaam in verticale stand gebracht waarbij de staart naar beneden is gericht. Hierna brengt hij een zacht gezang ten gehore en begint te dansen. Met op- en neergaande bewegingen laat hij een prachtige dans zien aan zijn uitverkoren vrouwtje. Als het klikt, begint het popje te kopschudden, terwijl de staart trillend op en neer wordt bewogen. De paring vindt vervolgens in het nest plaats.

De voeding

Omdat de Gouldamadine een echte zaadeter is, dient de basisvoeding te bestaan uit een rijk en gevarieerd tropisch zaadmengsel. Deze mengeling zal verschillende soorten millet, gierst, witzaad en negerzaad moeten bevatten. Deze zaadmengeling moet aangevuld worden met eivoer om de tekorten die in het zaadmengsel optreden aan te vullen. Vers water mag ook nooit ontbreken, dit dient elke dag ververs te worden en vergeet niet de drinkbuisjes gelijk te reinigen. Mineralen vinden we niet in een zaadmengsel, bronnen van mineralen zijn grit en maagkiesel. Deze dienen in de juiste verhoudingen gegeven te worden, een onjuiste dosering kan de fok laten mislukken.